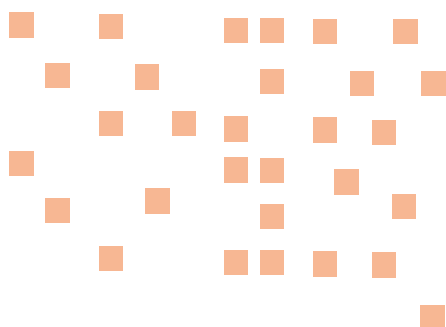

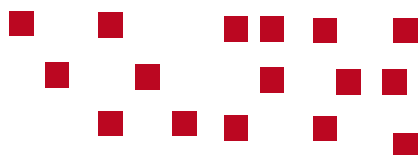
EGIPT

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej.**

**DPU-WIKP-424/338/2023
31.08.2023**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Egipcie.

INFORMACJE PODSTAWOWE

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: około 109.546,720 (dane z 2023 r.). ^[1]

Skład etniczny: Egipcjanie 99,7%, inni 0,3% ^[2]

Religia: muzułmanie (w większości sunniti) 90%, chrześcijanie (w większości koptowie) 10% ^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Egipt jest republiką parlamentarną, w której zachowany jest trójpodział władzy. ^{[4][5]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Egipt podzielony jest na 27 muhafaz (gubernatorstw): Ad Daqahliyah, Al Bahr al Ahmar (Red Sea), Al Buhayrah, Al Fayyum, Al Gharbiyah, Al Iskandariyah (Alexandria), Al Isma'iliyah (Ismailia), Al Jizah (Giza), Al Minufiyah, Al Minya (Minja), Al Qahirah (Cairo), Al Qalyubiyah, Al Uqsar (Luxor), Al Wadi al Jadid (New Valley), As Suways (Suez), Ash Sharqiyah, Aswan, Asyut, Bani Suwayf, Bur Sa'id (Port Said), Dumyat (Damietta), Janub Sina' (South Sinai/Synaj Południowy), Kafr ash Shaykh, Matruh, Qina, Shamal Sina' (North Sinai/Synaj Północny), Suhaj. ^[6]

Gubernatorstwa, dzielą się na okręgi, wsie i miasta. ^[7]

¹ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

² CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

³ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

⁴ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

⁵ Constitution of the Arab Republic of Egypt 2014, <http://www.sis.gov.eg/Newvr/Dustor-en001.pdf>

⁶ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

⁷ European Committee of the Regions, Egypt, <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Egypt.aspx>

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa: Na czele państwa stoi prezydent wybierany w wyborach powszechnych, większościowych (w dwóch rundach, jeśli zajdzie taka konieczność). Funkcję tę sprawuje od 2014 r. **Abd al-Fatah as-Sisi** (wybrany ponownie w wyborach w 2018 r.). Kadencja prezydenta trwa 6 lat. Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są na 2024 r. ^[8]

Rząd i premier: Władzę wykonawczą sprawuje rząd z premierem na czele, który odpowiada przed prezydentem i parlamentem. Ww. mianowany jest przez prezydenta, zatwierdzany przez Izbę Reprezentantów. ^[9]

W chwili obecnej (od czerwca 2018 r.) funkcję premiera sprawuje **Mustafa Madbuli**. ^[10]

Parlament i wybory parlamentarne: Władza ustawodawcza w Egipcie należy do dwuizbowego parlamentu złożonego z **Izby Reprezentantów (Maglis al-Nuwwab)** oraz **Senatu (Maglis asz-Szujuch)**. W Izbie Reprezentantów zasiada 596 posłów, w tym 448 (75%) wybieranych jest w ordynacji większościowej, 120 (20%) z list partyjnych w ordynacji proporcjonalnej, a 28 (5%) mianuje prezydent. Posłowie wybierani są na 5-letnią kadencję. W Senacie zasiada natomiast 300 członków. ^[11]

Ostatnie wybory do Izby Reprezentantów odbyły się w listopadzie 2020 r. Zwyciężyła w nich partia silnie związana z prezydentem as-Sisim **Mustakbal Watan (Przyszłość Narodu)**, która zwiększyła liczbę swoich posłów w parlamencie z 57 do 315. 50 miejsc zdobyła kolejna formacja popierająca prezydenta as-Sisiego, **Hizb asz-Szaab al-Dżumhuri (Republikańska Partia Ludowa)**, natomiast 93 miejsca zdobyli kandydaci niezależni. ^[12]

W sierpniu i wrześniu 2020 r. odbyły się wybory do nowoutworzonego Senatu (wcześniej działający odpowiednik obecnego Senatu, Shura Council, rozwiązany został w 2014 r.; obecnie działający utworzony został na mocy zmian w konstytucji wprowadzonych w 2019 r.). Większość miejsc w Senacie zdobyła partia **Mustakbal Watan**. ^{[13][14]}

Kolejne wybory do obu izb parlamentu przewidziane są na 2025 r. ^[15]

⁸ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

⁹ Ahramonline, The first test for Egypt's new PM Madbouly, 29.06.2018, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/305718/Egypt/Politics-/The-first-test-for-Egypt's-new-PM-Madbouly.aspx>

¹⁰ Ahramonline, The first test for Egypt's new PM Madbouly, 29.06.2018, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/305718/Egypt/Politics-/The-first-test-for-Egypt's-new-PM-Madbouly.aspx>

¹¹ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

¹² Reuters, Pro-Sisi party wins majority in Egypt's parliamentary polls, 14.12.2020, <https://www.reuters.com/article/us-egypt-election/pro-sisi-party-wins-majority-in-egypts-parliamentary-polls-idUSKBN2802T3>

¹³ Ahramonline, Egypt's NEA announces results of Senate election run-offs, 16.09.2020, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/383249/Egypt/Politics-/Egypt's-NEA-announces-results-of-Senate-election-ru.aspx>

¹⁴ Global Data on National Parliaments, Egypt, https://data.ipu.org/node/53/elections?chamber_id=7293160%25

¹⁵ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

SYSTEM PRAWNY

Egipski system prawny opiera się na europejskich, a przede wszystkim francuskich koncepcjach i metodach prawnych, połączonych z prawem islamskim (szariat). Kodeks prawny wywodzi się w dużej mierze z Kodeksu Napoleona. Kwestie związane z małżeństwem i statusem osobistym opierają się przede wszystkim na prawie religijnym. ^[16]

KARA ŚMIERCI

Prawo egipskie przewiduje 104 przestępstwa (wymienione w Kodeksie karnym, Prawie Antyterrorystycznym, Wojskowym Prawie Sądowniczym oraz Ustawie antynarkotykowej), które są karane śmiercią. ^[17] Zalicza się do nich m.in.: zabójstwo dokonane z premedytacją, zabójstwo związane z przestępstwem lub podpaleniem, uprowadzenie kobiety w drodze oszustwa lub przymusu, któremu towarzyszy przemoc seksualna. Ponadto na karę śmierci mogą być skazane osoby za przestępstwa zagrażające bezpieczeństwu państwa. ^[18]

Według Amnesty International, egipskie sądy wydają wyroki śmierci po rażąco niesprawiedliwych procesach. Egzekucje często przeprowadzane są potajemnie. Władze nadużywają także Nadzwyczajnych Sądów ds. Bezpieczeństwa Państwa do ścigania aktywistów i krytyków rządu. Zdarza się, że sądy wydają wyroki śmierci w masowych procesach, doprowadzając do gwałtownej eskalacji liczby egzekucji. ^{[19][20]}

Według najnowszego raportu Amnesty International, w 2022 r. liczba egzekucji wykonanych w Egipcie znacznie spadła porównaniu z 2021 r. (z co najmniej 83 do 24). Jednocześnie w 2022 r. na najwyższy wymiar kary skazano co najmniej 538 osób (w 2021 r. było to 356 osób). ^[21]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Egipt od 2015 r. jest członkiem koalicji pod egidą Arabii Saudyjskiej prowadzącej walkę w Jemenie przeciwko rebelianckiemu ruchowi Hutich, który zajął znaczną część jemeńskiego terytorium. Egipt udziela antyhutickiej koalicji wsparcia

¹⁶ CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

¹⁷ Reprieve, Page 1 The Death Penalty in Egypt – Ten Years After the Uprising, 2021, <https://reprieve.org/uk/2021/05/24/the-death-penalty-in-egypt-ten-year-after-the-uprising/>

¹⁸ Artykuły 77, 89, 230, 233, 234/2, 257, 290, 33, 251, 167, 294, 35A (bis) Kodeksu Karnego Egiptu

¹⁹ HRW, World Report 2022 – Egypt, 13.01.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2066548.html>

²⁰ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 05.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2073393.html>

²¹ Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2022, 05.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2091962.html>

z powietrza i morza. Żadne działania w ramach tego konfliktu nie toczą się na terytorium Egiptu. ^{[22][23][24]}

Za najmniej bezpieczne regiony Egiptu uznaje się półwysep Synaj (z wyłączeniem kurortu Szarm el-Szejk), Pustynię Zachodnią, a także obszary znajdujące się przy granicy z Libią. ^[25]

W gubernatorstwie Synaj Północny działa dżihadystyczne ugrupowanie **Wilajat Sina'** (**Wilayah Sina'**, czyli „Prowincja Synaj”). ^[26] Ww. organizacja w listopadzie 2014 r. uznała zwierzchność Państwa Islamskiego i w związku z tym znana jest także pod nazwą **Państwo Islamskie – Prowincja Synaj** (ang. **Islamic State – Sinai Province, IS-SP** lub **ISSP**). Grupa działa przede wszystkim w północnej części ww. gubernatorstwa oraz w jego wschodniej części, na egipsko-palestyńskim pograniczu, lecz w ostatnich latach przeprowadzała ataki także w Kairze, Dolinie Nilu i w Strefie Gazy. Głównym celem ataków ugrupowania są służby bezpieczeństwa oraz wojsko Izraela i Egiptu, a także chrześcijanie, oraz – choć w mniejszym stopniu – cudzoziemscy turyści. ^[27]

Organizacji Wilajat Sina' przypisuje się odpowiedzialność za najkrwawszy zamach w historii Egiptu – atak w listopadzie 2017 r. na suficki meczet w wiosce al-Rawda w Synaju Północnym, w którym zginęło ponad 300 osób. Grupa wzięła na siebie odpowiedzialność także za zamach, do którego doszło w październiku 2015 r. na rosyjski samolot wiozący turystów z Szarm el-Szejk, w którym zginęło 231 osób. ^[28] Organizacja niejednokrotnie przeprowadzała również ataki na chrześcijańskie cele, w tym zorganizowała dwa zamachy w Niedzielę Palmową w 2017 r. na kościoły w Tancie i Aleksandrii, w których zginęło odpowiednio 30 i 17 osób, we wrześniu 2017 r. atak na autobus wiozący pielgrzymów do klasztoru w pobliżu al-Minji, w którym zginęło 29 osób. ^[29]

Egipskie siły bezpieczeństwa od 2018 r. prowadzą zintensyfikowaną kampanię antyterrorystyczną na Synaju, której celem jest zlikwidowanie Wilajat Sina'. Pomimo działań wojska i służb bezpieczeństwa, ww. ugrupowanie, mimo ponoszonych strat, nadal jest aktywne. ^{[30][31][32]}

²² Arab Center Washington DC, Egyptian-Saudi Relations: Strategic Ties with Some Political Strains, 09.02.2021, <https://arabcenterdc.org/resource/egyptian-saudi-relations-strategic-ties-with-some-political-strains/>

²³ Middle East Eye, Who has joined the Saudi-led anti-Houthi coalition and why?, 31.03.2015, <https://www.middleeasteye.net/news/who-has-joined-saudi-led-anti-houthi-coalition-and-why>

²⁴ Reuters, Egypt extends participation in Yemen conflict, 22.01.2017, <https://www.reuters.com/article/us-yemen-security-egypt/egypt-extends-participation-in-yemen-conflict-idUSKBN1560RS>

²⁵ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Egipt, <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/egipt>

²⁶ Arab News Network, Sisi and the farce of counter-terrorism in Egypt, 20.05.2022, <https://www.arabnewsnetwork.ps/sisi-and-the-farce-of-counter-terrorism-in-egypt/>

²⁷ US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>

²⁸ US Department of State, Country Report on Terrorism 2018 - Chapter 5 - Islamic State-Sinai Province, 01.11.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2019451.html>

²⁹ US Department of State, Country Report on Terrorism 2018 - Chapter 5 - Islamic State-Sinai Province, 01.11.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2019451.html>

³⁰ US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>

³¹ Geneva Academy, The War Report: Non-International Armed Conflict to Continue in Sinai?, 11.2019, <https://www.geneva-academy.ch/joomlatools-files/docman-files/Non-International%20Armed%20Conflict%20To%20Continue%20In%20Sinai%20.pdf>

³² US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>

7 maja 2022 r., kilka dni po tym, jak prezydent Egiptu Abdel Fatah al-Sisi stwierdził, że terroryzm na Synaju jest bliski wykorzenienia, Państwo Islamskie w Prowincji Synaj (ISSP) przeprowadziło największy atak terrorystyczny w Egipcie od lipca 2020 r. Bojownicy ISSP zabili jedenastu egipskich żołnierzy i zranili co najmniej pięciu innych w wojskowym punkcie kontrolnym w pobliżu przepompowni wody w prowincji Ismaili. ^[33]

Egipt jest także obszarem działania innych organizacji zbrojnych, m.in. **Harakat Sawa'd Misr** (HASAM – ruch nacjonalistyczny próbujący obalić rząd Egiptu), **Ansar al-Islam** (sunnicka organizacja terrorystyczna, stworzona w 2001 r. przez Abu Abdallaha al-Shafi'iego w Kurdystanie irackim) oraz **Al Kaida w Islamskim Maghrebie** (patrz dalej). ^[34]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

W połowie lipca 2021 r. egipski parlament zaakceptował przedłużenie po raz 17. stanu wyjątkowego, który obowiązywał w Egipcie od kwietnia 2017 r., gdy został wprowadzony przez prezydenta as-Sisiego po wspomnianych wyżej zamachach w koptyjskich kościołach w Tancie i Aleksandrii. W trakcie obowiązywania stanu wyjątkowego władze Egiptu miały dodatkowe uprawnienia do prowadzenia poszukiwań, zatrzymywania i aresztowania, ograniczania zgromadzeń, protestów i demonstracji. ^[35] Ww. stan wyjątkowy został ostatecznie zniesiony w październiku 2021 r. ^{[36][37][38]}

Aktualnie stan wyjątkowy i godzina policyjna obowiązuje w gubernatorstwie Synaj Północny. ^{[39][40]}

WPŁYW KONFLIKTÓW NA SYTUACJĘ LUDNOŚCI CYWILNEJ

Według danych ACLED (Armed Conflict Location and Event Data Project), organizacji pozarządowej specjalizującej się w gromadzeniu, analizie i mapowaniu danych o konfliktach, od początku 2022 r. do 31 marca 2023 r. w Egipcie doszło do około 258 incydentów związanych z bezpieczeństwem, tj. starć zbrojnych, eksplozji, aktów przemocy wobec ludności cywilnej, zamieszek itp., w których zginęło co najmniej 275 osób. ^[41]

³³ Jamestown Foundation, Can the Egyptian Military and Tribal Militias Curb Islamic State in Sinai Province's Eleven-Year Insurgency?, Terrorism Monitor Volume: 20 Issue: 13, 01.07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2075974.html>

³⁴ Public Safety Canada, Currently listed entities, <https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/ntnl-scr/cntr-trrrsm/lstd-ntts/crrnt-lstd-ntts-en.aspx#13>

³⁵ Anadolu Agency, Egypt extends state of emergency for 3 months, 24.07.2021, <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/egypt-extends-state-of-emergency-for-3-months/2302071>

³⁶ Rzeczpospolita, Prezydent Egiptu znosi stan wyjątkowy. Po ponad czterech latach, 26.10.2021, <https://www.rp.pl/polityka/art19048291-prezydent-egiptu-znosi-stan-wyjatkowy-po-ponad-czterech-latach>

³⁷ Amnesty International (AI), Amnesty International Report 2021/22, The State of the World's Human Rights, Egypt 2021, 29.03.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2070272.html>

³⁸ HRW, Egypt: Ending State of Emergency a Start But Insufficient, 26.10.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2062975.html>

³⁹ UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁴⁰ Australia: Smart Traveller, Egypt, 30.06.2023, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁴¹ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

W tym czasie w 61 incydentach zginęło co najmniej 38 cywilów. Do większości zdarzeń doszło w gubernatorstwie Północny Synaj. Tam też w 35 zdarzeniach zginęła największa liczba cywilów – 25 osób (por. tabela poniżej). ^[42]

Prowincja (admin1)	Liczba zdarzeń	Liczba ofiar
North Sinai	35	25
Cairo	9	2
Alexandria	5	3
Dakahlia	3	2
Giza	2	0
Beni Suef	1	1
Damietta	1	1
Suma	61	38

Większość osób cywilnych zginęła w wyniku ataków Państwa Islamskiego, niezidentyfikowanych ugrupowań zbrojnych oraz działań sił zbrojnych i policji Egiptu. (por. wykresy poniżej) ^[43]

RODZAJE ZAGROŻEŃ DLA CYWILÓW ZWIĄZANYCH Z KONFLIKTEM

Ofiary masowych zbrodni. Raporty organizacji międzynarodowych nie zanotowały przypadków ludobójstwa, czystek etnicznych lub innych zbrodni popełnianych wobec ludności cywilnej na masową skalę przez władze Egiptu.

⁴² ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴³ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

Ofiary działań wojennych. W dniu 14 września 2022 r. egipskie siły zbrojne przeprowadziły naloty wymierzone w Państwo Islamskie w Gilbana (Synaj Północny), w wyniku których zginęło 3 cywilów (w tym 2 dzieci).^[44]

W dniu 23 czerwca 2022 r. w wyniku ostrzału egipskich sił zbrojnych został zabity cywil. Celem ataku było Państwo Islamskie w Rafah. Pocisk przypadkowo spadł na restaurację w Sheikh Zuwayid.^[45]

Ofiary działań partyzanckich. 30 sierpnia 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego zatrzymali samochód w Gilbana i zabili jadące nim 2 osoby (ojca i syna).^[46]

Pod koniec marca 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego zabili cywila, którego oskarżyli o szpiegostwo na rzecz armii egipskiej w Sheikh Zuwayid (Al Shiekh Zuwaid, Synaj Północny).^[47]

Na początku kwietnia 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego zaatakowali wioskę Al. Hamisa w Bir Al-Abd (Biear Al Abd, Północny Synaj), zabijając 2 osoby i raniąc 3 inne. Państwo Islamskie oskarżyło niektórych z nich o współpracę z egipskimi siłami zbrojnymi.^[48]

Pod koniec kwietnia 2022 r. Państwo Islamskie dokonało egzekucji dwóch osób w Bir Al-Abd (Biear Al Abd, Północny Synaj), które zostały oskarżone przez organizację o szpiegostwo na rzecz bojówek powiązanych z armią egipską.^[49]

Również pod koniec kwietnia 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego zastrzelili mężczyznę i jego ciężarną żonę w Al Barth (Rafah, Północny Synaj).^[50]

Ofiary działań odwetowych. Jak wspomniano wcześniej, od lutego 2018 r. władze Egiptu prowadzą rozległe i zintensyfikowane operacje wojskowe na półwyspie Synaj, które objęły swym zasięgiem przede wszystkim gubernatorstwo Synaj Północny i pogranicze z Izraelem. Walki w tym regionie naznaczone są przez nadużycia ze strony sił rządowych, w tym bezprawne aresztowania, pozasądowe egzekucje i procesy wojskowe cywilów. Zdarza się, że w ramach operacji siły egipskie wysiedlają mieszkańców i niszczą domy, często pozostawiając rodziny bez rekompensaty albo zastępczego miejsca do zamieszkania.^[51] Według Human Rights Watch, w 2021 r. wojsko zburzyło ponad 12.300 budynków na północy Gubernatorstwa Synaj celem stworzenia stref buforowych, w tym zniszczyło wiele domów.^[52]

Egipska Agencja Bezpieczeństwa Narodowego jest oskarżana o szereg pozasądowych egzekucji, do których doszło w ostatnich latach w ramach działań na

⁴⁴ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁵ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁶ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁷ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁸ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁹ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵⁰ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵¹ HRW, World Report 2021 - Egypt, 18.01.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2043578.html> 3

⁵² EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

rzecz zwalczania terroryzmu w kraju. ^{[53][54]} Przykładowo, w dniu 2 lipca 2022 r. egipskie siły zbrojne i nieznana milicja plemienna dokonały egzekucji cywila kilka godzin po aresztowaniu go w Bir Al-Abd (Biear Al Abd, Północny Synaj), oskarżając go o współpracę z Państwem Islamskim. ^[55]

INNE PRZYPADKI PRZEMOCY WOBEC LUDNOŚCI CYWILNEJ

Terroryzm. Egipt cechuje wysokie ryzyko wystąpienia zamachów terrorystycznych. W kraju tym działa wspomniana wcześniej organizacja Wilajat Sina'. Ponadto jest to obszar aktywności innych ugrupowań uznawanych za terrorystyczne, a mianowicie **Harakat Sawa'd Misr** oraz **Ansar al-Islam**, które stanowią stałe zagrożenie. ^{[56][57]}

Regionem największego ryzyka jest półwysep Synaj, lecz ataki terrorystyczne mogą wydarzyć się w dowolnym miejscu na terenie kraju. ^[58] Obok obiektów rządowych i policyjnych, punktów kontrolnych, celami terrorystów stają się także miejsca kultu, transport publiczny, hotele, ośrodki wypoczynkowe i ambasady. ^[59] Istnieje zwiększone zagrożenie atakami terrorystycznymi w miejscach kultu religijnego lub wokół nich oraz podczas świąt religijnych, takich jak Ramadan i okres Bożego Narodzenia (w tym Boże Narodzenie koptyjskie), kiedy to grupy terrorystyczne czasami wzywają do ataków. W Egipcie istnieje zwiększone zagrożenie atakami terrorystycznymi na chrześcijan koptyjskich. ^{[60][61]}

Od stycznia 2022 r. Państwo Islamskie – Prowincja Synaj przeprowadziło kilka ataków terrorystycznych w mieście Rafah i w centrum Synaju, w tym w okręgach: Nussayriyat, Tarabin, Bura, Tuma'a i Kabr Amir. Organizacja zaatakowała również gazociąg w regionie Umariyah i porwała czterech robotników drogowych. ^[62]

W dniu 20 lutego 2022 r. ładunek wybuchowy podłożony przez Państwo Islamskie eksplodował, zabijając młodą dziewczynę i raniąc dwoje dzieci w Sheikh Zuwayid (Al Shiekh Zuwaid, Północny Synaj). W 2022 r. odnotowano również osoby ranne

⁵³ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁵⁴ HRW, World Report 2022 – Egypt, 13.01.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2066548.html>

⁵⁵ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵⁶ US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 1 - Egypt, 01.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032482.html>

⁵⁷ US Department of State, Country Report on Terrorism 2020 - Chapter 1 – Egypt, 16.12.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2065395.html>

⁵⁸ UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁵⁸ UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁵⁹ Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>

⁶⁰ UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁶¹ Australia: Smart Traveller, Egypt, 30.06.2023, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁶² UN Security Council, Fifteenth report of the Secretary-General on the threat posed by ISIL (Da'esh) to international peace and security and the range of United Nations efforts in support of Member States in countering the threat [S/2022/576], 26.07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2076995.html>

w wyniku detonacji ładunków wybuchowych przygotowanych przez bojowników PI. ^[63]

Porwania. W Egipcie istnieje stosunkowo duże zagrożenie porwaniami ze strony grup działających w Afryce Północnej, pochodzących w szczególności z Libii, Mauretanii i Sahelu. Zarówno **Al Kaida w Islamskim Maghrebie** (AKIM), jak i grupy powiązane z Państwem Islamskim przenikają przez nieszczerne granice, stanowiąc realne zagrożenie. Ofiarami ugrupowań terrorystycznych są w tym przypadku obcokrajowcy, urzędnicy państwowi i cywile. Powodem jest chęć uzyskania korzyści finansowych i wywarcia nacisków politycznych. ^{[64][65]}

Raport OSAC donosi o porwaniu przez Państwo Islamskie 14 cywili w marcu 2021 r. z wioski Amorija w Synaju Północnym. W kwietniu 2021 r. bojownicy powiązani z PI uprowadzili (a potem zabili) nauczyciela z Bir al-Abd w Synaju Północnym. ^[66]

Podobnie w 2022 r. odnotowano wiele przypadków porwań dokonanych przez organizację Prowincja Synaj. Porwani cywile byli przesłuchiwanymi lub zażądano okupu za ich uwolnienie. ^[67]

25 stycznia 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego porwali sześciu cywilów z Gilbana (Romana, Północny Synaj). Dwa dni później doszło do porwania cywila przez bojowników Państwa Islamskiego w Al-Hosna (Al Hasana, Północny Synaj). ^[68]

W dniu 15 lutego 2022 r. 3 osoby zostały porwane przez bojowników Państwa Islamskiego w Al Arish (Al Arish 2, Synaj Północny). Ww. pracowali nad projektem dla armii egipskiej. Skradziono także ich samochód. ^[69]

W dniu 10 czerwca 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego porwali 15 cywilów z grupy plemiennej Dawagra z Al Amouriya na południe od Bir Al-Abd (Biear Al Abd, Północny Synaj). Ww. zostali oskarżeni o współpracę z egipskimi siłami zbrojnymi. Państwo Islamskie uwolniło porwanych cywilów kilka godzin później. ^[70]

20 czerwca 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego zabili cywila, którego porwali trzy miesiące wcześniej, i zostawili jego ciało na drodze na południe od Bir Al-Abd (Biear Al Abd, Północny Synaj). ^[71]

⁶³ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁶⁴ UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁶⁵ Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>

⁶⁶ Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>

⁶⁷ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2083168.html>

⁶⁸ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁶⁹ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁷⁰ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁷¹ ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

11 sierpnia 2022 r. bojownicy Państwa Islamskiego porwali nieznaną liczbę kierowców i ukradli ich samochody przy międzynarodowej drodze w pobliżu Gilbana (Romana, Północny Synaj).^[72]

Przemoc stosowana w trakcie demonstracji i protestów. Zgodnie z egipskim prawem, zgromadzenia więcej niż dziesięciu osób są zabronione, chyba że powiadomiono wcześniej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.^[73]

Od wstrząsów politycznych, do których doszło na początku 2011 r., protesty miały miejsce na terytorium całego Egiptu, w tym w Kairze, Aleksandrii, Suezie, Port Saidzie i Ismailii. Jakkolwiek od 2014 r. stały się one mniej powszechne, nadal występują. Zdarza się, że manifestacje stają się brutalne oraz przeradzają się w starcia ze służbami bezpieczeństwa.^{[74][75]}

Aktualnie nadal istnieje ryzyko wystąpienia protestów w największych miastach Egiptu, tj. Kairze, Aleksandrii, Suezie, Port Saidzie i Ismailii. W trakcie demonstracji może dochodzić do starć pomiędzy rywalizującymi ze sobą protestującymi lub siłami bezpieczeństwa doprowadzając do ofiar śmiertelnych i obrażeń. W przeszłości podczas protestów dochodziło także do napaści seksualnych na kobiety.^[76]

Przestępczość zorganizowana. Wskaźnik przestępczości w Egipcie jest generalnie niski. Niemniej jednak mogą się zdarzyć przestępstwa z użyciem przemocy, takie jak napady z bronią w rękę, kradzieże samochodów, napaści na tle seksualnym i włamania.^[77]

MOŻLIWOŚĆ ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PORUSZANIA SIĘ

Prawo zapewnia swobodę ruchu wewnętrznego, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a rząd generalnie respektuje te prawa, choć z pewnymi wyjątkami, dotyczącymi m.in. potencjalnych uchodźców i osób ubiegających się o azyl. Obywatele i cudzoziemcy nie mogą podróżować po obszarach wyznaczonych jako strefy wojskowe, co motywowane jest względami bezpieczeństwa.^{[78][79]}

Konstytucja Egiptu stwierdza, że: „Żadnemu obywatelowi nie można zabronić opuszczenia terytorium państwa”. Niemniej jednak mężczyźni, którzy nie odbyli obowiązkowej służby wojskowej, nie mogą wyjechać za granicę ani wyemigrować

⁷² ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁷³ Australia: Smart Traveller, Egypt, 30.06.2023, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁷⁴ Freedom House, Freedom in the World 2018 - Egypt, 16.02.2018, <http://www.refworld.org/docid/5a8aedfaa.html> oraz

⁷⁵ HRW, Protests Still Scare Egypt's Government, 13.10.2020, <https://www.hrw.org/news/2020/10/13/protests-still-scare-egypts-government>

⁷⁶ Australia: Smart Traveller, Egypt, 30.06.2023, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁷⁷ UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁷⁸ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071155.html>

⁷⁹ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>

(w egipskich dowodach tożsamości istnieje adnotacja odnośnie uregulowania stosunku do służby wojskowej). Ponadto wciąż rosnąca liczba działaczy na rzecz praw człowieka, dziennikarzy, członków partii politycznych, blogerów i naukowców została w ostatnich latach poddana arbitralnym zakazom podróży międzynarodowych. Jednocześnie zagraniczni naukowcy lub aktywiści byli wydalani lub odmawiano im wjazdu do Egiptu. ^{[80][81]}

Dodatkowo, w przypadku obywateli w wieku od 18 do 40 lat, władze wymagają aby uzyskali oni zgodę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na podróż do 16 krajów: Gwinei, Indonezji, Iraku, Izraela, Jordanii, Libanu, Libii, Malezji, Kataru, RPA, Korei Południowej, Sudanu, Syrii, Tajlandii, Turcji i Jemenu. Egzekwowanie tych przepisów jest jednak sporadyczne. Zamierzeniem tych rozporządzeń jest utrudnienie obywatelom przyłączania się do grup terrorystycznych i powstrzymanie ucieczki przestępców. ^{[82][83]}

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

W Egipcie, w porównaniu z innymi krajami, wskaźniki migracji wewnętrznych są niskie. Głównym motorem migracji wewnętrznych w Egipcie jest urbanizacja, rozwój społeczno-gospodarczy i zmiany środowiskowe (chęć poszukiwania zatrudnienia). Migranci często osiedlają się w nieformalnych obszarach miejskich (slumsach), co może stwarzać szczególne wyzwania w dostępie lub jakości usług, takich jak edukacja. ^[84]

Jakkolwiek obywatele Egiptu cieszą się swobodą przemieszczania się, istnieje zakaz podróżowania po obszarach kraju wyznaczonych jako strefy wojskowe. Dodatkowo rząd Egiptu stara się uniemożliwić osobom prywatnym, dziennikarzom, przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego i organizacjom międzynarodowym wjazd do gubernatorstwa Synaj Północny, co według władz stanowi konieczne ograniczenie w związku z prowadzonymi w ww. regionie operacjami antyterrorystycznymi. ^[85] W Synaju Północnym obowiązują godziny policyjne, punkty kontrolne i inne ograniczenia swobody podróży. ^[86]

⁸⁰ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071155.html>

⁸¹ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>

⁸² US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071155.html>

⁸³ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>

⁸⁴ UNESCODOC, Internal migration and education: findings from Egypt, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000371512>

⁸⁵ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071155.html>

⁸⁶ Freedom House, Freedom in the World 2022 – Egypt, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068728.html>

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Według danych Centrum Monitorowania Przesiedleń Wewnętrznych, na koniec 2021 r. w Egipcie było 3181 przesiedleńców (IDP) z powodu konfliktów i 1100 z powodu klęsk żywiołowych. ^[87]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Uważa się, że na Egipcjan, którzy migrują za granicę, mają wpływ przede wszystkim czynniki ekonomiczne i chęć znalezienia pracy. Dodatkowo sytuacja w zakresie przestrzegania praw człowieka w Egipcie ma wpływ na wielu Egipcjan pragnących podróżować do krajów UE+. Na decyzję o emigracji wpływ ma także sytuacja bezpieczeństwa w Egipcie. ^[88]

Według najnowszych danych opublikowanych przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM), w Libii przebywało 117.156 egipskich migrantów między grudniem 2021 r. a styczniem 2022 r. Ww. stanowili drugą co do wielkości populację migrantów w tym kraju (18% ogółu migrantów). 52% egipskiej populacji migrantów mieszka w Libii na wschodzie kraju, podczas gdy 43% mieszka na zachodzie, a 5% na południu. ^[89]

Egipcjanie są najczęstszą narodowością wykrywaną na szlaku śródziemnomorskim – stanowią 20% wykrytych w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2022 r. osób. ^[90]

PODSUMOWANIE

Egipt jest republiką parlamentarną, na czele której stoi prezydent.

W Egipcie działają różne ugrupowania uznawane za terrorystyczne, w tym m.in. Państwo Islamskie Prowincja Synaj i inne, deklarujące związki z Państwem Islamskim lub Al Kaidą, które stanowią zagrożenie zarówno dla sił rządowych, administracji, jak i cywilów. Od lutego 2018 r. władze Egiptu prowadzą na półwyspie Synaj (głównie w północnej części gubernatorstwa Synaj Północny i w jego wschodniej części, na granicy z Izraelem), intensywne operacje wojskowe. Ich celem jest zlikwidowanie działającej na tym obszarze organizacji Państwo Islamskie Prowincja Synaj.

⁸⁷ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁸⁸ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁸⁹ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁹⁰ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

Ludność cywilna mieszkająca na półwyspie Synaj jest narażona na ryzyko przypadkowej śmierci w wyniku działań zbrojnych, ostrzału, jak również porwań oraz akcji odwetowych sił zbrojnych. Zagrożenie to nie ma charakteru powszechnego, a jedynie incydentalny. W 2022 r. oraz 2023 r. odnotowano pojedyncze takie przypadki.

Prawo egipskie zapewnia swobodę przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a rząd na ogół respektuje te prawa. Zanotowano niewielkie wewnętrzne przesiedlenia z rejonów objętych konfliktem.

Prawo egipskie przewiduje karę śmierci. Orzeczone kary są wykonywane.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1** Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców¹ nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>
2. ACLED, Egypt, 01.01.2022-31.03.2023, <https://acleddata.com/dashboard/////dashboard>
3. Ahramonline, Egypt's NEA announces results of Senate election run-offs, 16.09.2020, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/383249/Egypt/Politics-//Egypt-NEA-announces-results-of-Senate-election-ru.aspx>
4. Ahramonline, The first test for Egypt's new PM Madbouly, 29.06.2018, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/305718/Egypt/Politics-//The-first-test-for-Egypt-s-new-PM-Madbouly.aspx>
5. Amnesty International (AI), Amnesty International Report 2021/22, The State of the World's Human Rights, Egypt 2021, 29.03.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2070272.html>
6. Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2022, 05.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2091962.html>
7. Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2021, 05.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2073393.html>
8. Anadolu Agency, Egypt extends state of emergency for 3 months, 24.07.2021, <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/egypt-extends-state-of-emergency-for-3-months/2302071>
9. Arab Center Washington DC, Egyptian-Saudi Relations: Strategic Ties with Some Political Strains, 09.02.2021, <https://arabcenterdc.org/resource/egyptian-saudi-relations-strategic-ties-with-some-political-strains/>
10. Arab News Network, Sisi and the farce of counter-terrorism in Egypt, 20.05.2022, <https://www.arabnewsnetwork.ps/sisi-and-the-farce-of-counter-terrorism-in-egypt/>
11. Australia: Smart Traveller, Egypt, 30.06.2023, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>
12. CIA, The World Factbook, Egypt, 15.08.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>
13. Constitution of the Arab Republic of Egypt 2014, <http://www.sis.gov.eg/Newv/Dustor-en001.pdf>
14. EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>
15. European Committee of the Regions, Egypt, <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Egypt.aspx>

16. Freedom House, Freedom in the World 2018 - Egypt, 16.02.2018, <http://www.refworld.org/docid/5a8aedfaa.html> oraz
17. Freedom House, Freedom in the World 2022 – Egypt, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068728.html>
18. Geneva Academy, The War Report: Non-International Armed Conflict to Continue in Sinai?, 11.2019, <https://www.geneva-academy.ch/joomlatools-files/docman-files/Non-International%20Armed%20Conflict%20To%20Continue%20In%20Sinai%20.pdf>
19. HRW, Egypt: Ending State of Emergency a Start But Insufficient, 26.10.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2062975.html>
20. HRW, Protests Still Scare Egypt's Government, 13.10.2020, <https://www.hrw.org/news/2020/10/13/protests-still-scare-egypts-government>
21. HRW, World Report 2021 - Egypt, 18.01.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2043578.html> 3
22. HRW, World Report 2022 – Egypt, 13.01.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2066548.html>
23. Jamestown Foundation, Can the Egyptian Military and Tribal Militias Curb Islamic State in Sinai Province's Eleven-Year Insurgency?; Terrorism Monitor Volume: 20 Issue: 13, 01.07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2075974.html>
24. Middle East Eye, Who has joined the Saudi-led anti-Houthi coalition and why?, 31.03.2015, <https://www.middleeasteye.net/news/who-has-joined-saudi-led-anti-houthi-coalition-and-why>
25. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Egipt, <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/egipt>
26. Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>
27. Public Safety Canada, Currently listed entities, <https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/ntnl-scr/centr-trrrsm/lstd-ntts/crrnt-lstd-ntts-en.aspx/13>
28. Reprieve, Page 1 The Death Penalty in Egypt – Ten Years After the Uprising, 2021, <https://reprieve.org/uk/2021/05/24/the-death-penalty-in-egypt-ten-year-after-the-uprising/>
29. Reuters, Egypt extends participation in Yemen conflict, 22.01.2017, <https://www.reuters.com/article/us-yemen-security-egypt/egypt-extends-participation-in-yemen-conflict-idUSKBN1560RS>
30. Reuters, Pro-Sisi party wins majority in Egypt's parliamentary polls, 14.12.2020, <https://www.reuters.com/article/us-egypt-election/pro-sisi-party-wins-majority-in-egypts-parliamentary-polls-idUSKBN2802T3>

31. Rzeczpospolita, Prezydent Egiptu znosi stan wyjątkowy. Po ponad czterech latach, 26.10.2021, <https://www.rp.pl/polityka/art19048291-prezydent-egiptu-znosi-stan-wyjatkowy-po-ponad-czterech-latach>
32. UK FCO, Egypt Travel Advice, 22.07.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>
33. UN Security Council, Fifteenth report of the Secretary-General on the threat posed by ISIL (Da'esh) to international peace and security and the range of United Nations efforts in support of Member States in countering the threat [S/2022/576], 26.07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2076995.html>
34. UNESCODOC, Internal migration and education: findings from Egypt, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000371512>
35. US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071155.html>
36. US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>
37. US Department of State, Country Report on Terrorism 2018 - Chapter 5 - Islamic State-Sinai Province, 01.11.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2019451.html>
38. US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>
39. US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 1 - Egypt, 01.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032482.html>
40. US Department of State, Country Report on Terrorism 2020 - Chapter 1 – Egypt, 16.12.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2065395.html>